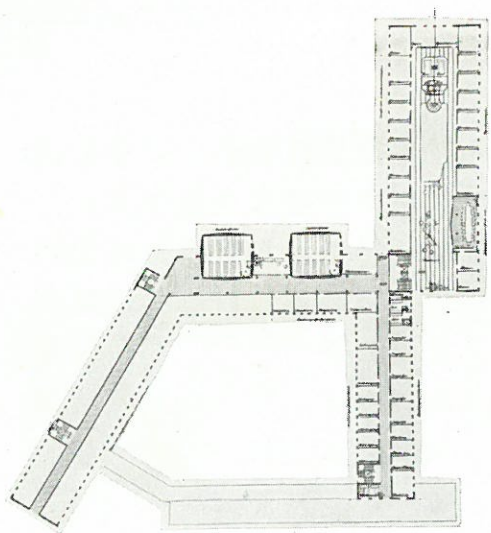

Bottenplan. Skala 1:800.

Våning 1 tr. Skala 1:1600.

Resultat.

Göteborgs drätselkammare hade till omtävlingen inbjudit författarna till prisbelönda och inköpta förslag i den allmänna tävlingen, som avgjordes 1945. Följande arkitekter inbjödes:

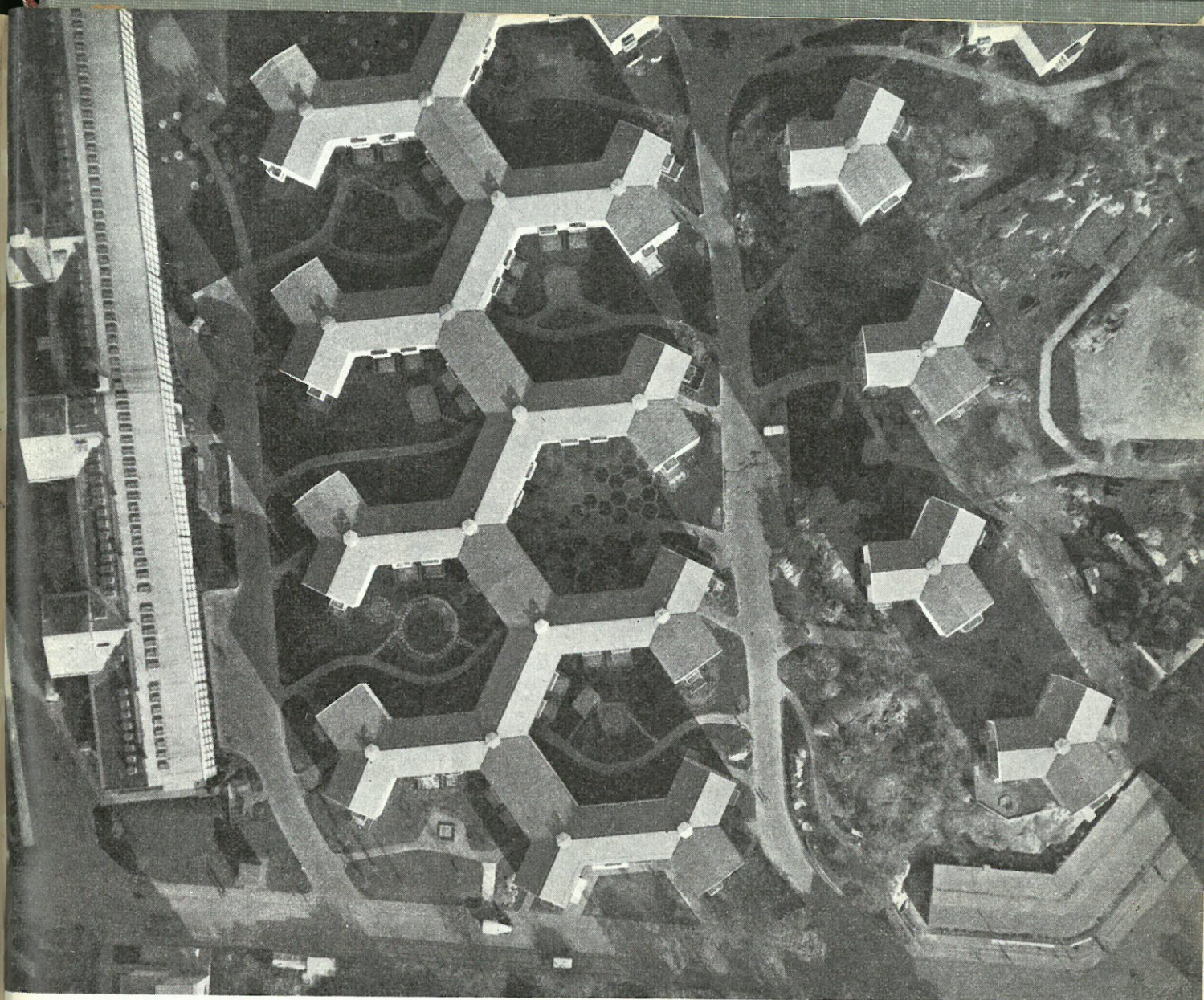
John Eliasson, Göteborg.
Tore Axén och Per Persson, Stockholm.
Sture Frölen och Nils Sterner, Stockholm.
Erik Ragnald, Göteborg.

Vattenbyggnadsbyrån, stadsplane- och arkitektavdelningen, Sverker Erichs, Bertil Hultén, Gunnar Lindman, Sune Lindström, Lars Malm, Kjell Åström, Stockholm.

Fem förslag ha inlämnats. Prisenämnden har enhälligt förordat en lösning i överensstämmelse med förslaget »Kontrapunkt», författat av arkitekterna Sture Frölen och Nils Sterner, Stockholm.

Ledamöter i prisenämnden ha varit: Axel A. Dahlström, G. Albert Gustafsson, Sven Ivar Lind, Frans Persson, Sven Steen, Gerdt Stendahl och Tage William-Olsson.

Se i övrigt Byggmästaren 1945 nr 26 sid. 502, där den allmänna tävlingen behandlas.

KV. AKTERSPEGELN, GRÖNDAL

Arkitekter SAR *Sven Backström och Leif Reinius*

DK 711.583:728,22

På platsen låg tidigare Reimersholms gamla svavel- syrefabrik. Kvarteret var avsprängt mot norr och en stor del av vegetationen förstörd. Området, som delvis var en norrsluttning, visade sig vara utomordentligt svårt att bebygga på ett rationellt sätt. En mångfald förslag uppgjordes där olika husdjup och hushöjder undersöktes. Att bygga på höjden visade sig föga lämpligt. Vad hustyperna beträffar sökte vi efter en lösning med 3 lägenheter vid varje trappplan, där varje lägenhet var fullvärdig. Vi kom då slutligen fram till en 3-uddig stjärna, som dels sammanbyggdes på den plana markytan och dels lades fritt på den kuperade terrängen. De friliggande husens översta våning entresolerades. Denna idé ha vi sedan sökt att vidare bearbeta dels i ett bergigt område vid Atlas Diesel, Sickla, och dels på ett plant område vid Rosta i Örebro. I båda dessa senare projekt har samtliga övervåningar entresolerats.

Vignettbilden: Flygfoto över området.

Vid bebyggandet höjdes stora delar av terrängen till ett horisontalplan på +12.0, vilket plan utgör de nuvarande gårdarna och övre terrassen mot sjön. Källargolven lades på den gamla markytan. Mot sjön har ytterligare en terrass på +9.00 inlagts.

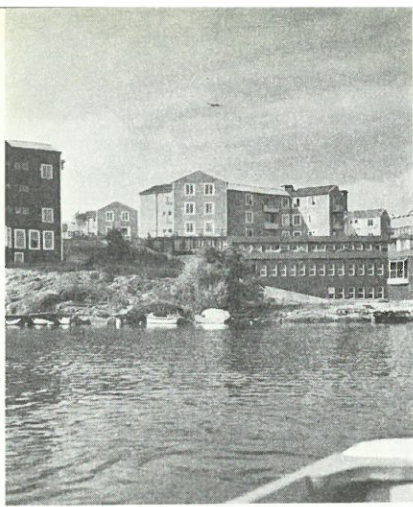
Utmed kvarterets västra sida är uppförd en större länga för småindustri med särskild matargata.

Under terrasserna mot sjön ligger kontor, verkstäder och materialgård för byggmästaren Olle Engkvist. Kontoret tillkom på ett stadium då stommen redan var färdig.

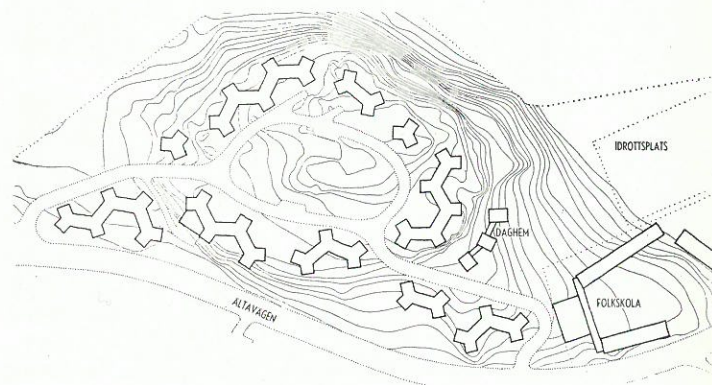
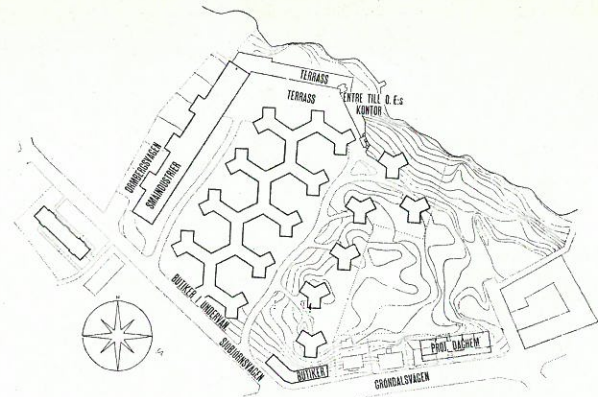
Vid områdets södra del har butiker inlagts i en terrasslänga, likaså i den sydligaste bostadsslängans undervåning.

Projekteringsarbetet började 1944. Husen stod färdiga för inflyttning sommaren 1946, — de innehåller 216 bostadslägenheter.

Forts. å sid. 391.

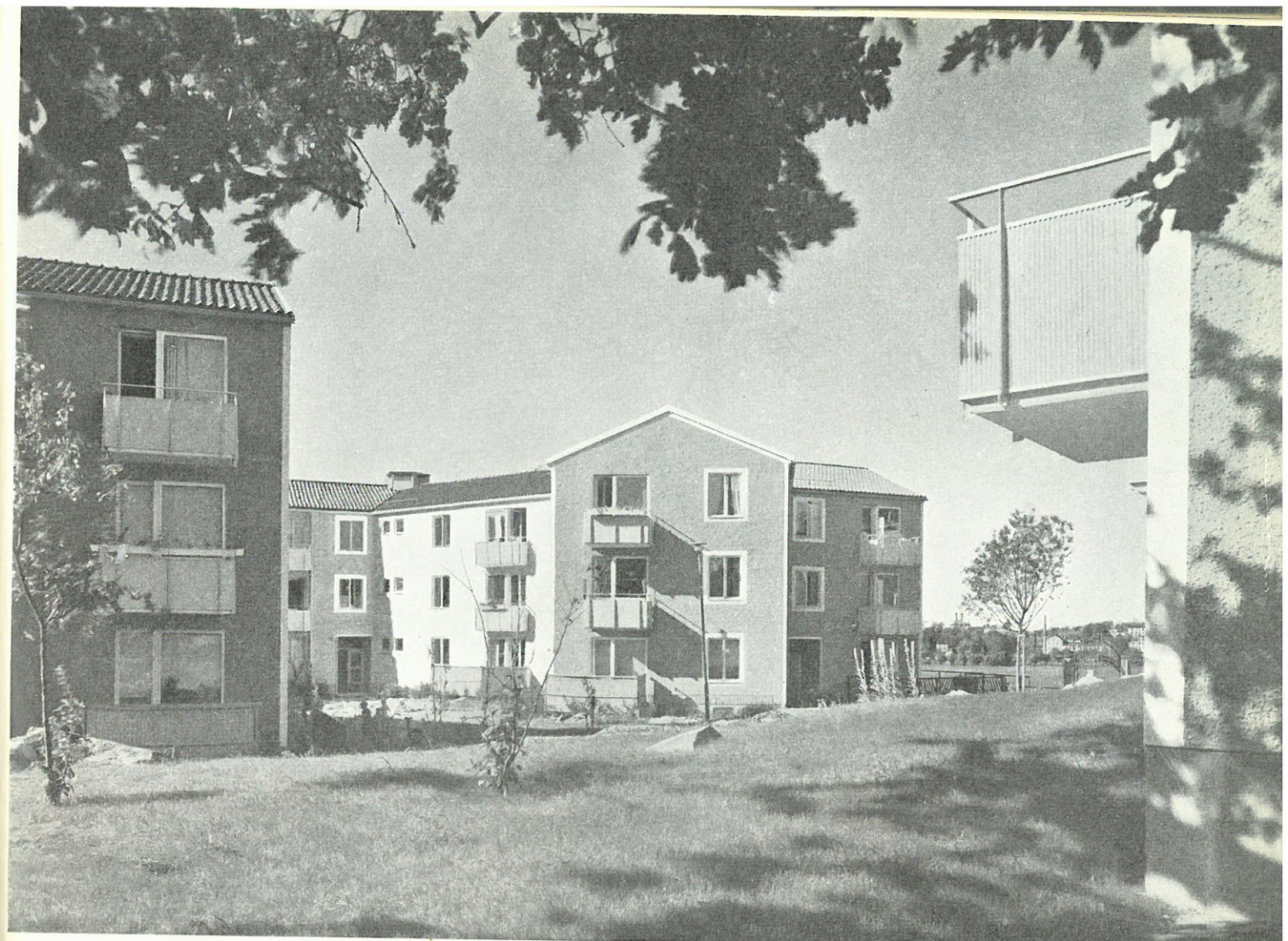
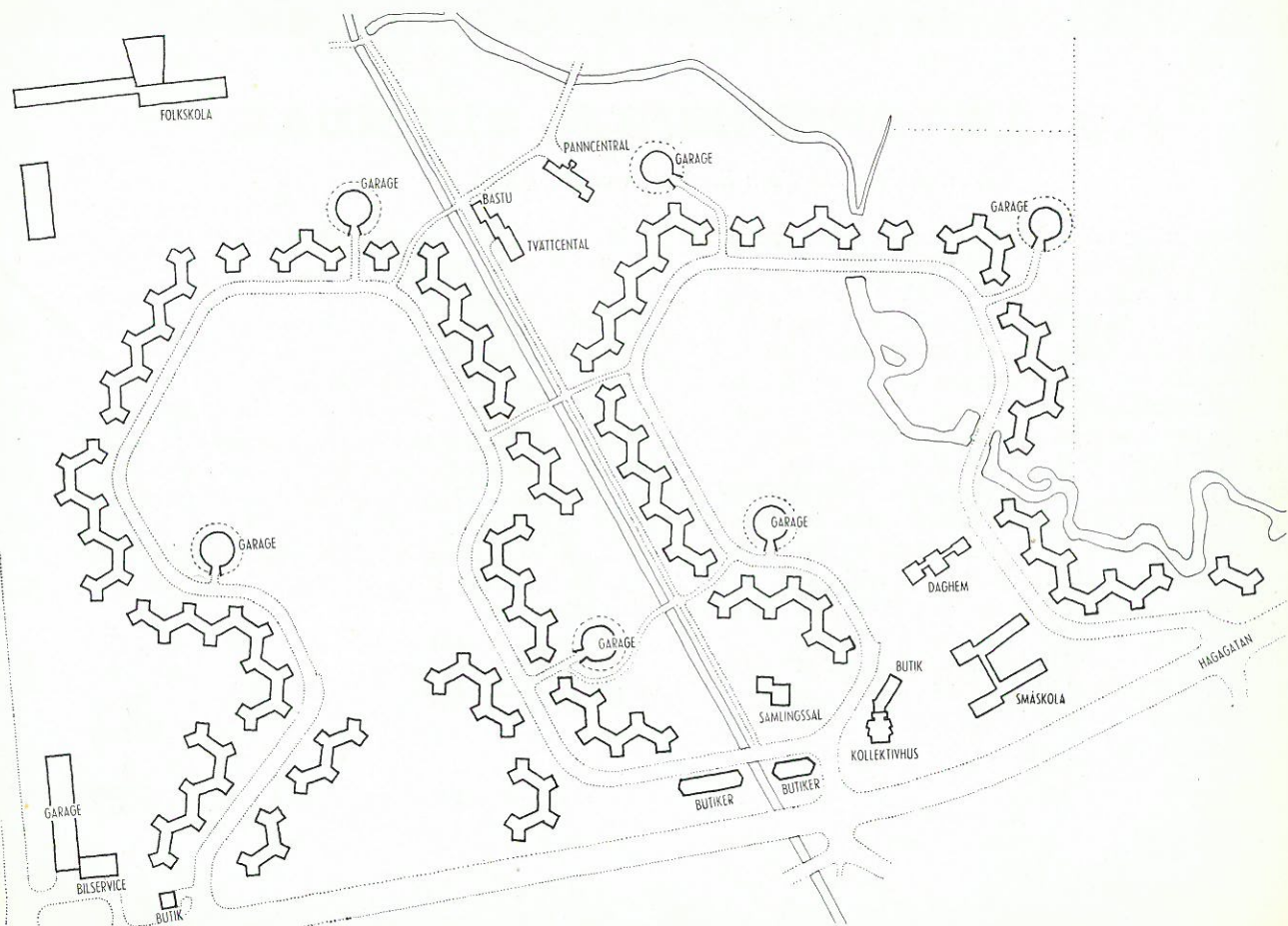

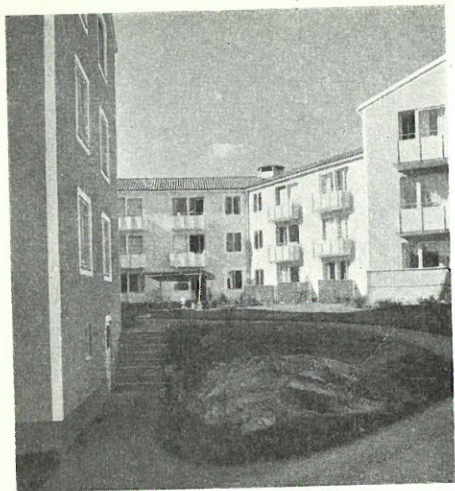
Detaljbild från sjösidan.

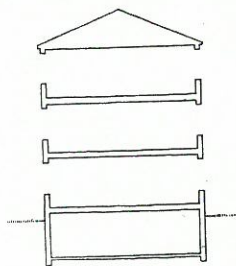
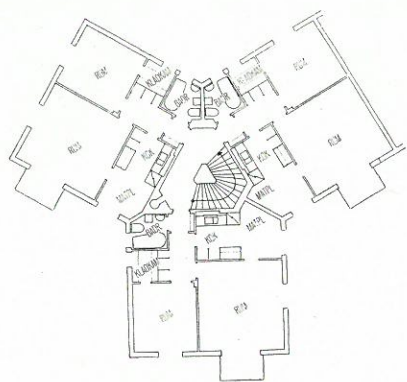
Överst till höger:

Situationsplan över kv. Akterspegeln. Som jämförelse är insatta två senare projekt. Till höger situationsplan över bebyggelse vid Atlas Diesel, Sickla. Nedan situationsplan över Rostaområdet i Örebro. Skala 1:5 000.

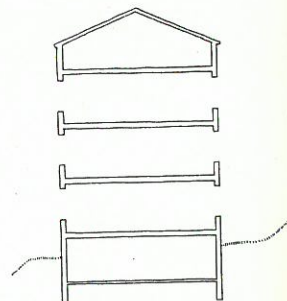
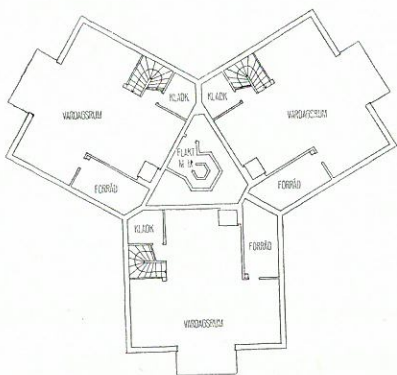
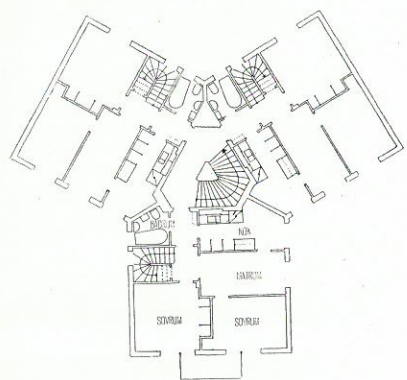

Gårdsbild.

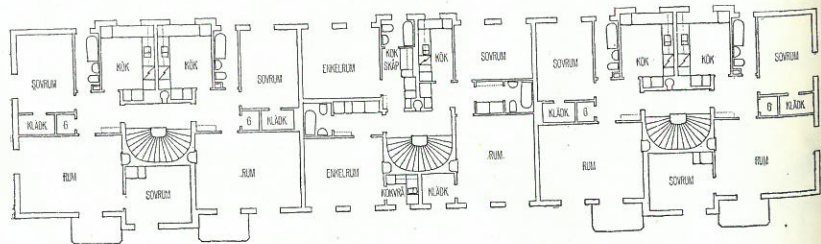
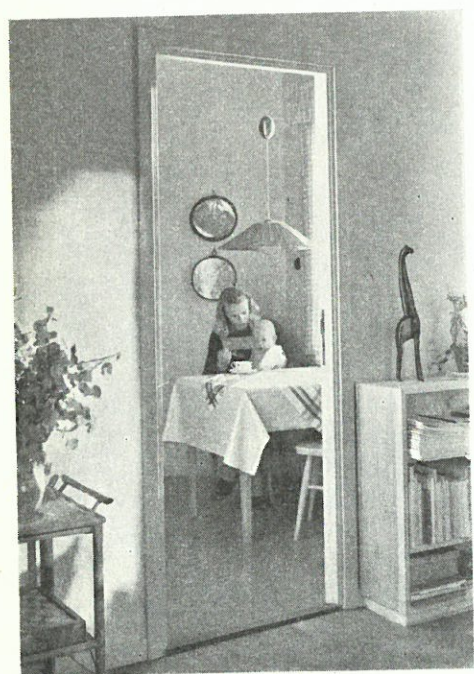

Typplan av element i den sammanbyggda delen.
T. h. sektion. Skala 1:400.

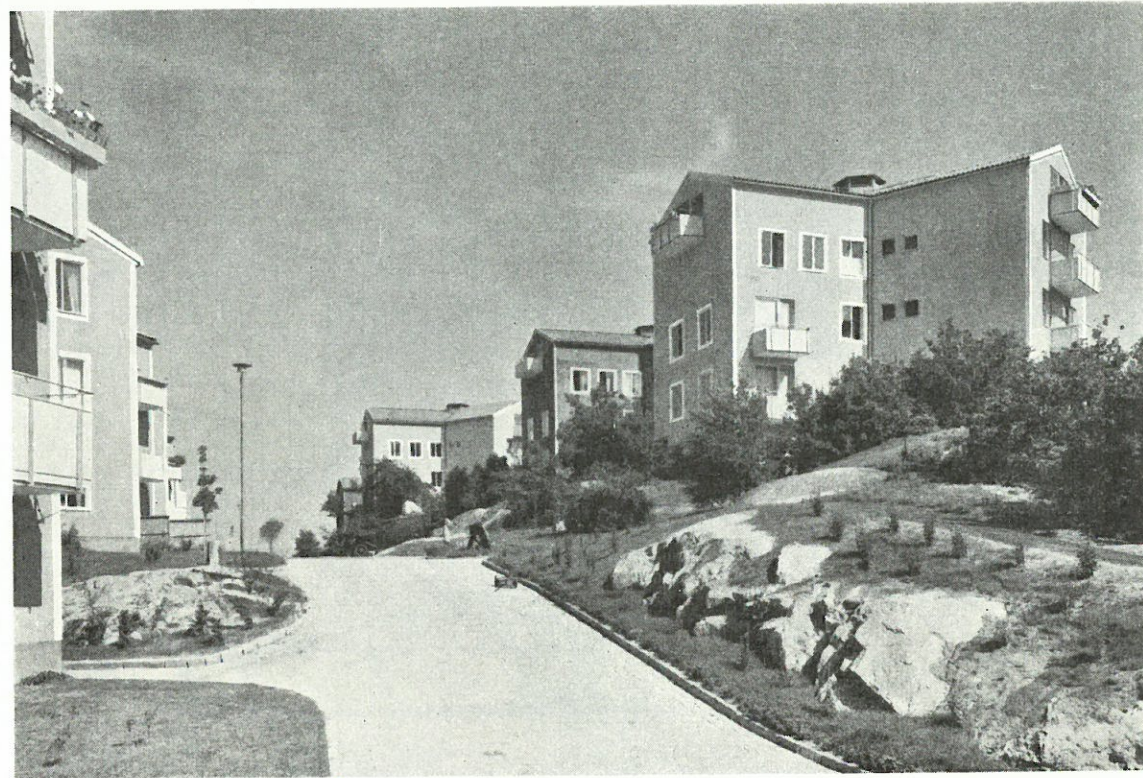

Entresolerade våningar i de friliggande husen.
T. v. underplan, i mitten överplan och t. h. sektion.

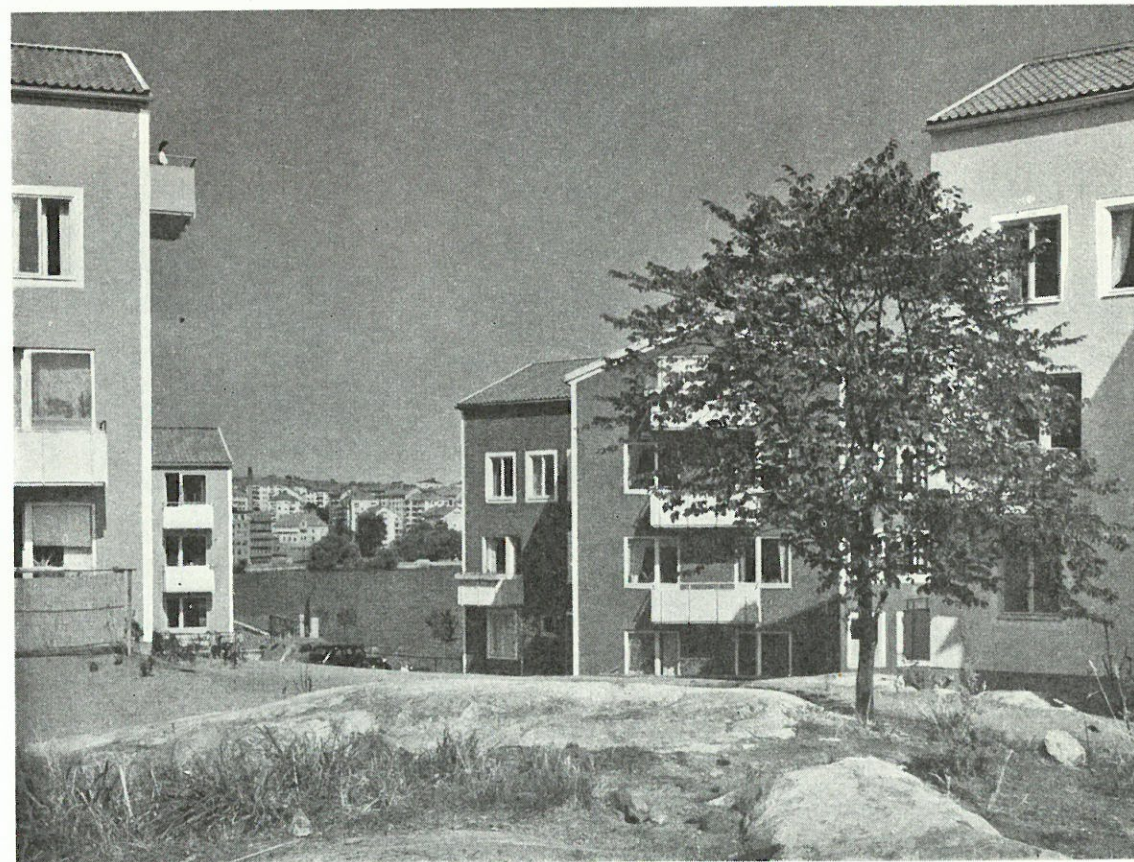
Nedan t. v. interiörbild av lägenhet tagen från vardagsrummet mot matplatsen i köket

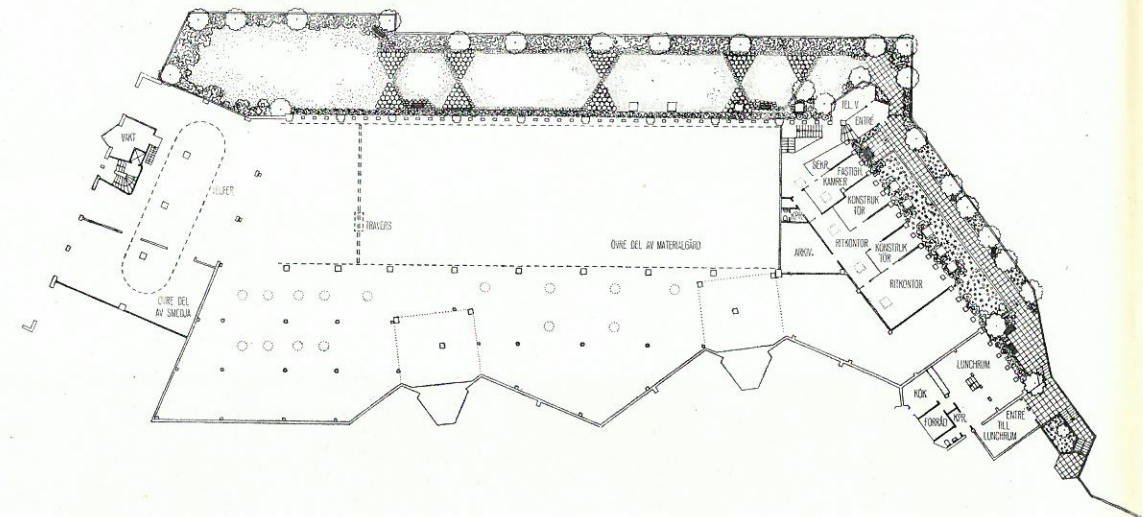
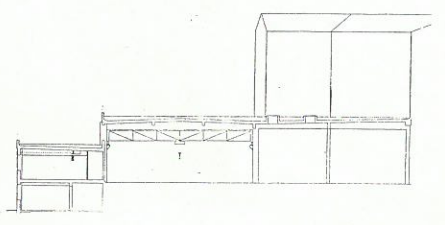
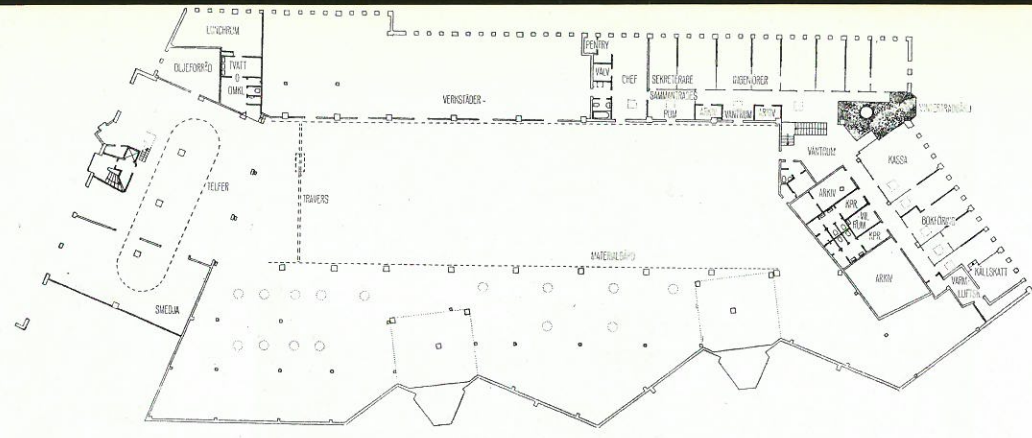

Plan av bostadshus i det intilliggande kv. Däcket. Detta hus uppfördes samtidigt som en del av denna bebyggelse och enligt tidigare fastställd stadsplan. Skala 1:400.

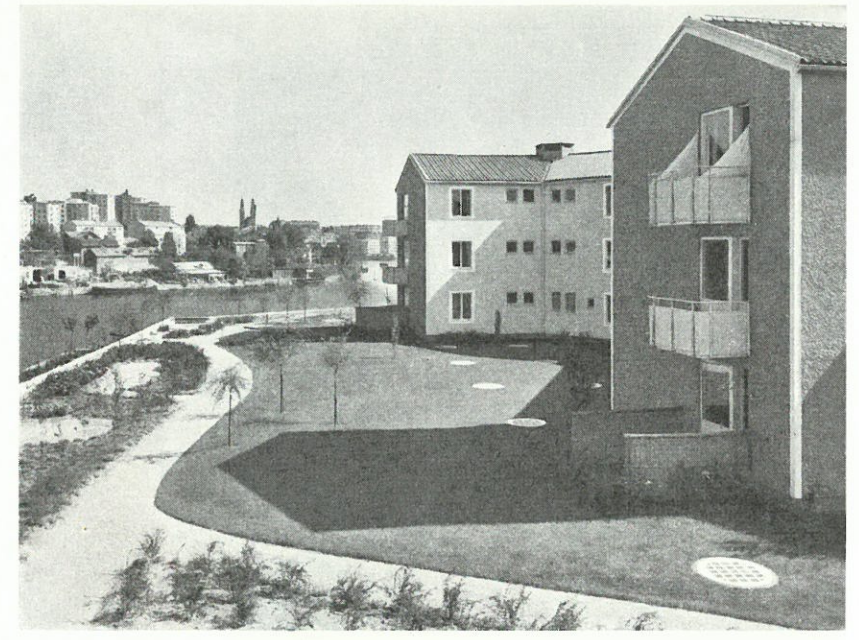
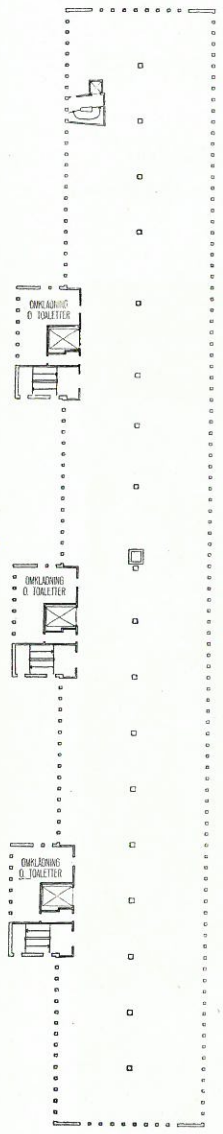
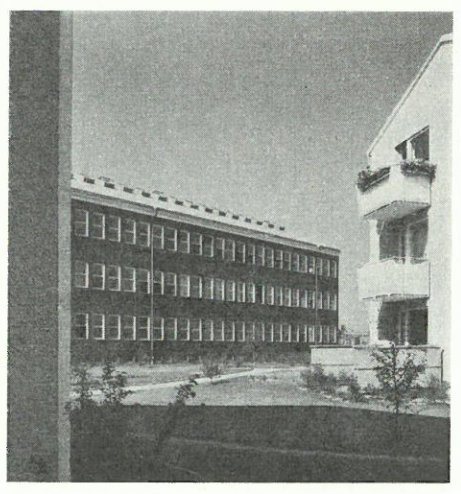
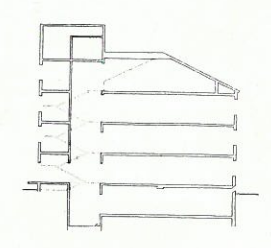
Ovan: gatubild.
Nedan: vy mot sjön.

Ovan t. h.: Under- och överplan av terrassbyggnaden mot sjön, med Olle Engkvists kontor, materialgård och verkstads. Sektion genom terrassbyggnaden. T. v. sektion och plan av industribyggnaden. Skala 1:800.

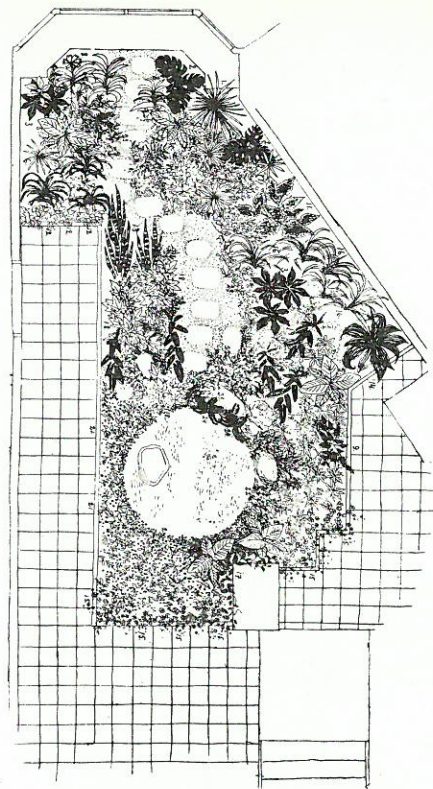
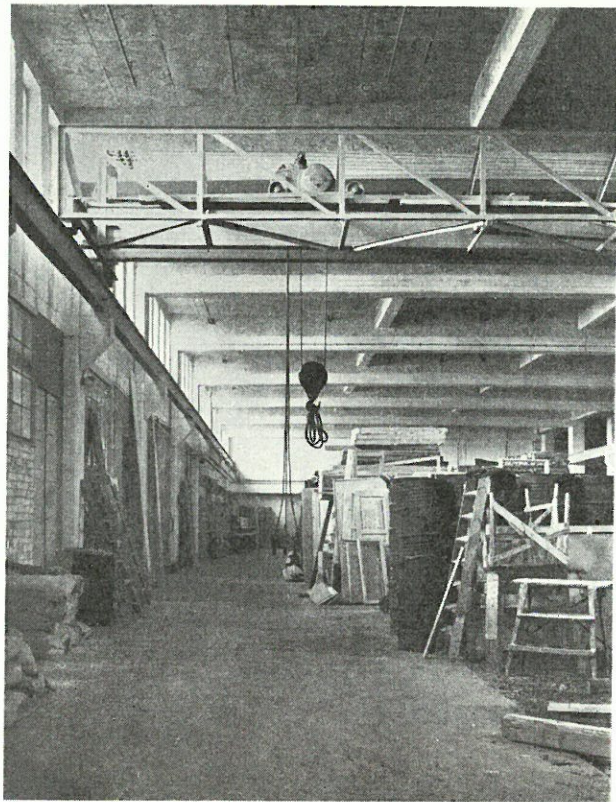
Nedan industribyggnaden sedd från bostadsområdet.

T. h.: Övre terrassen mot sjön, i bakgrunden Reimersholme med HSB:s byggnad.

Nedan: Undre terrassen med entré till Olle Engkvists kontor.

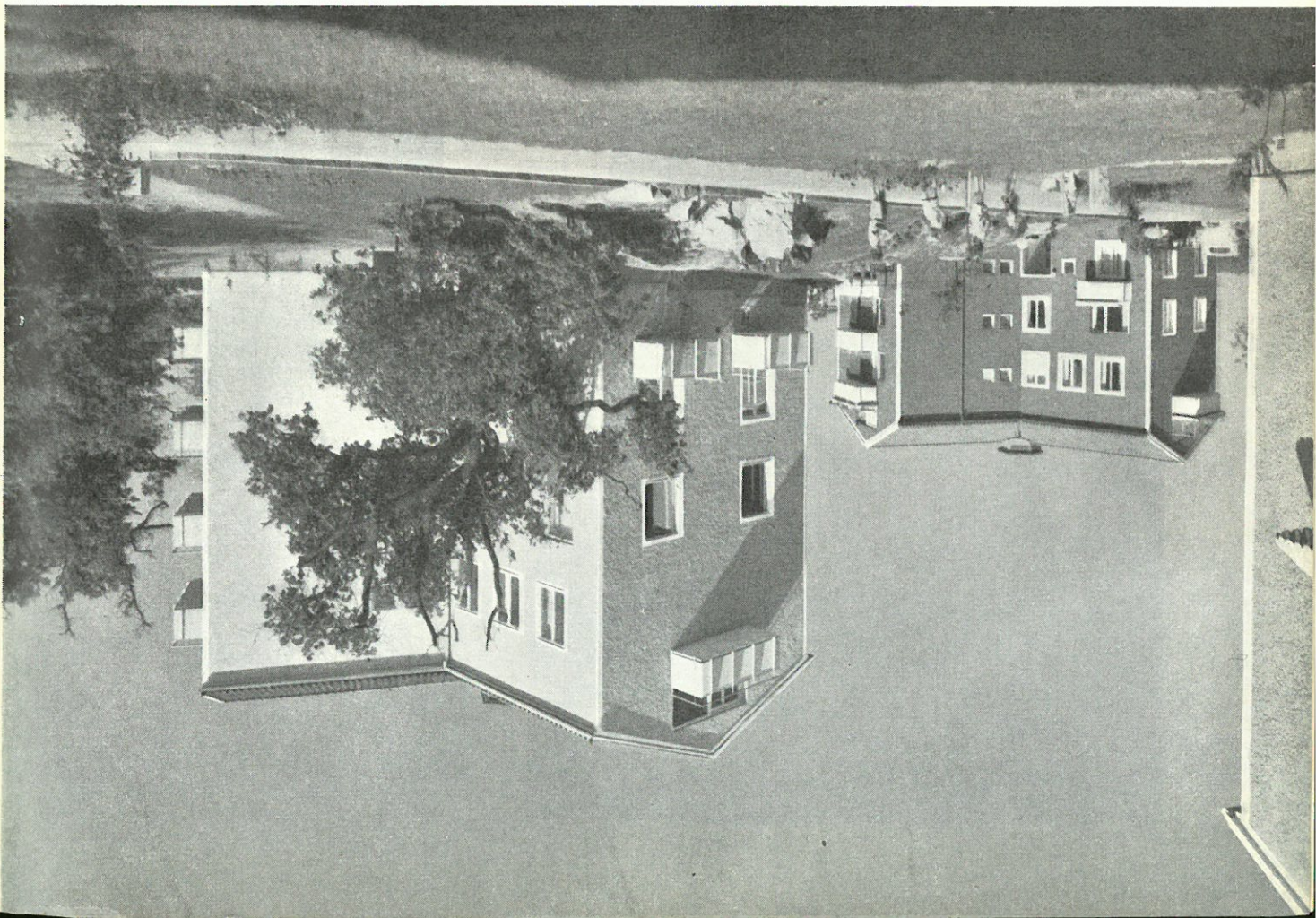
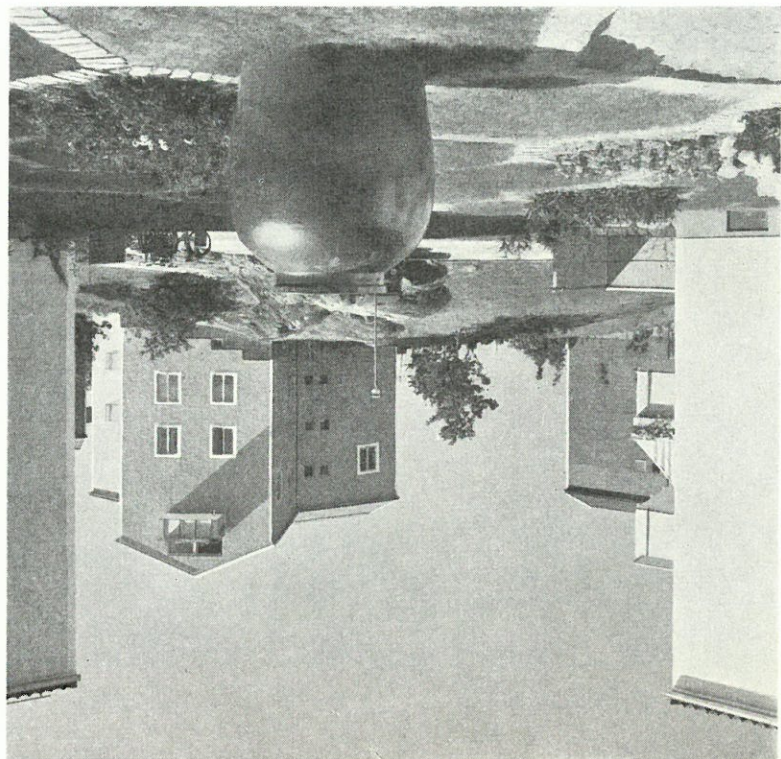

Ovan t. v. Interiör av materialgården. Nedan t. h. Trappan i kontoret med räcke från Rosenska palatset på Strandvägen. Väggmålning av Ture Tideblad.

De tecknade bilderna utförda av Lisa Bauer visar plan och detaljer från vinterträdgården i kontoret. Skulpturen »Tummelisa» av Stig Blomberg.

Tre bilder från kontorsterrasserna, med krocketplaner och soliga sittplatser.

Forts. fr. sid. 379.
Huskröpparna i bostadshuset har en bredd av 8,5 m och fasadmurarna är uppförda i 25 cm tjocka Ytong-block, som utvändigt spritputsats. Tegeltak. Ventilation genom fläkt över varje trappa.

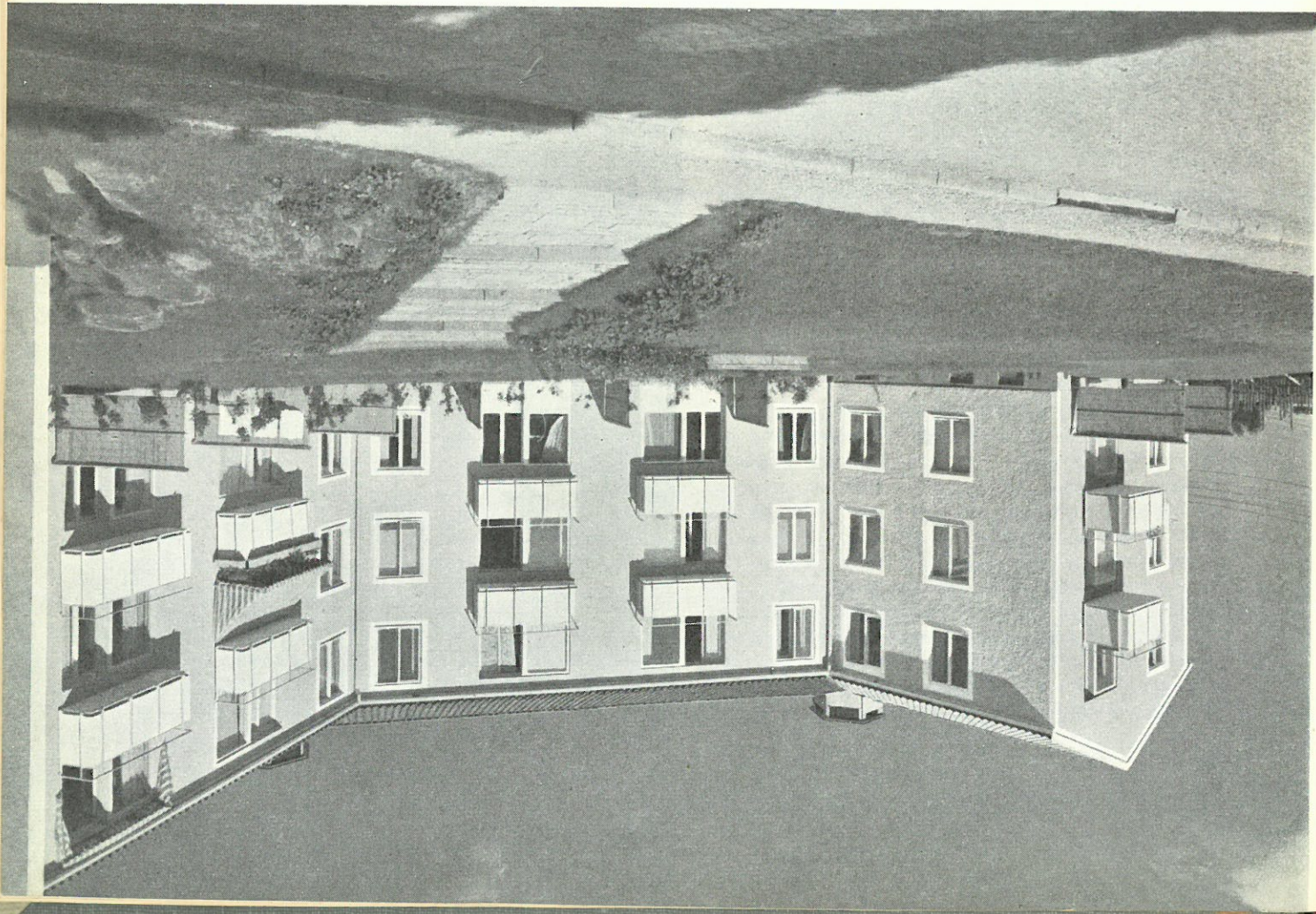
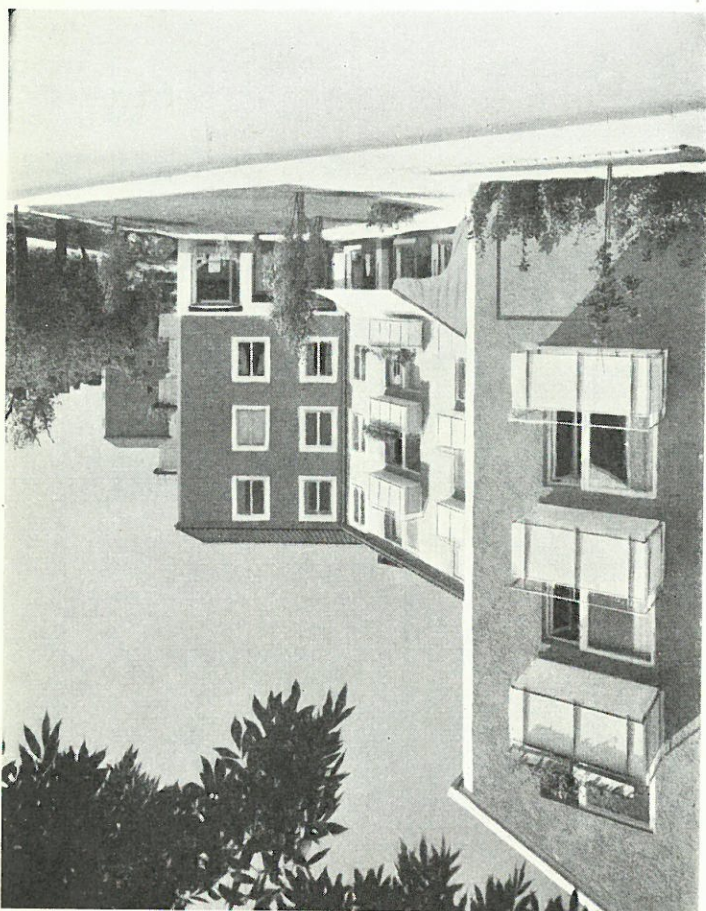
Byggherre och byggnästare är Olle Engkvist. *Statisk konstruktör:* Civiilingenjör K. G. Rosen och A. Sandberg i Olle Engkvist Byggnads AB. *Värme- och sanitär konstruktör samt entreprenör:* AB Installatör.

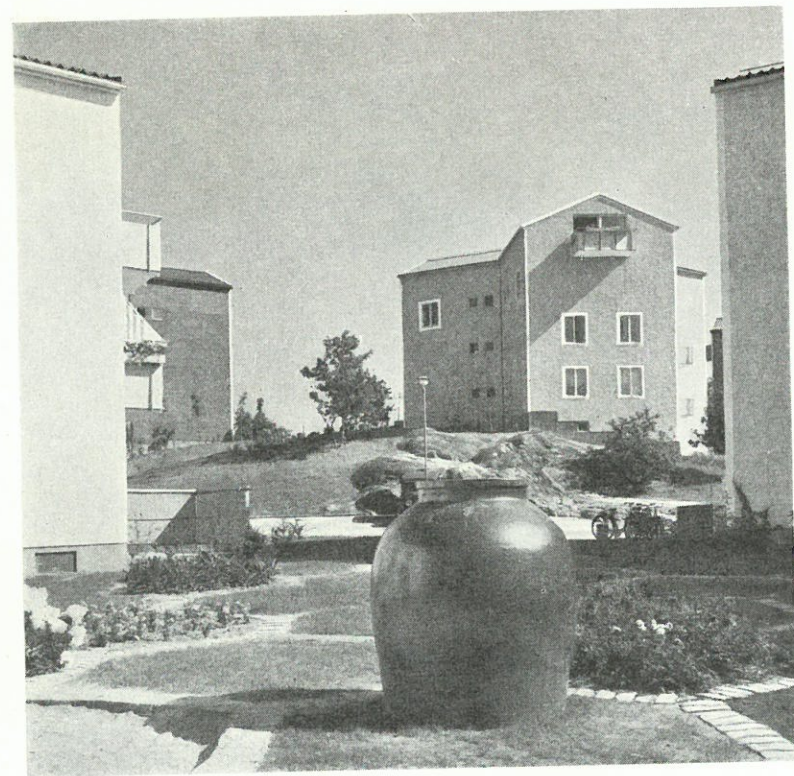
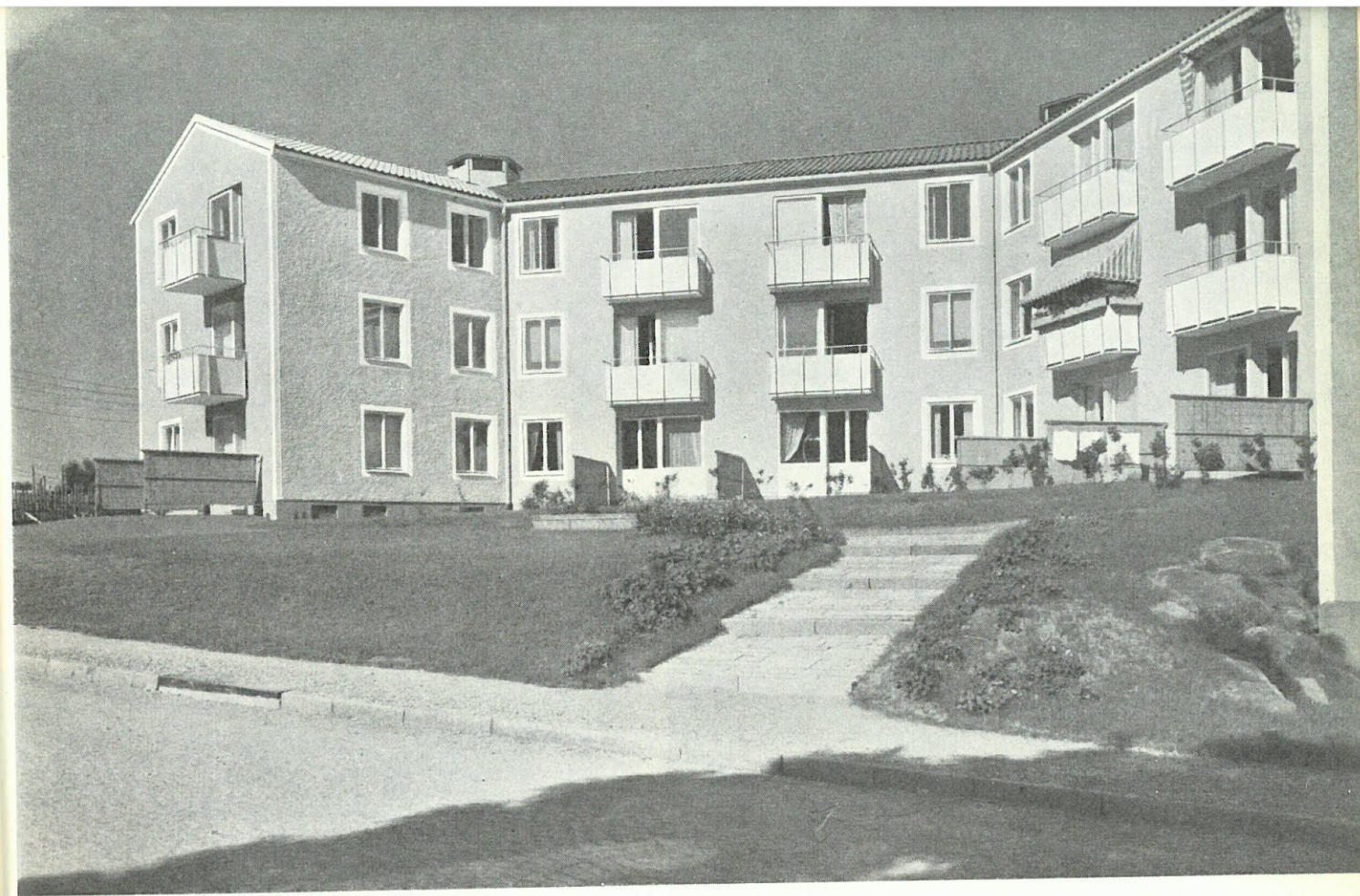
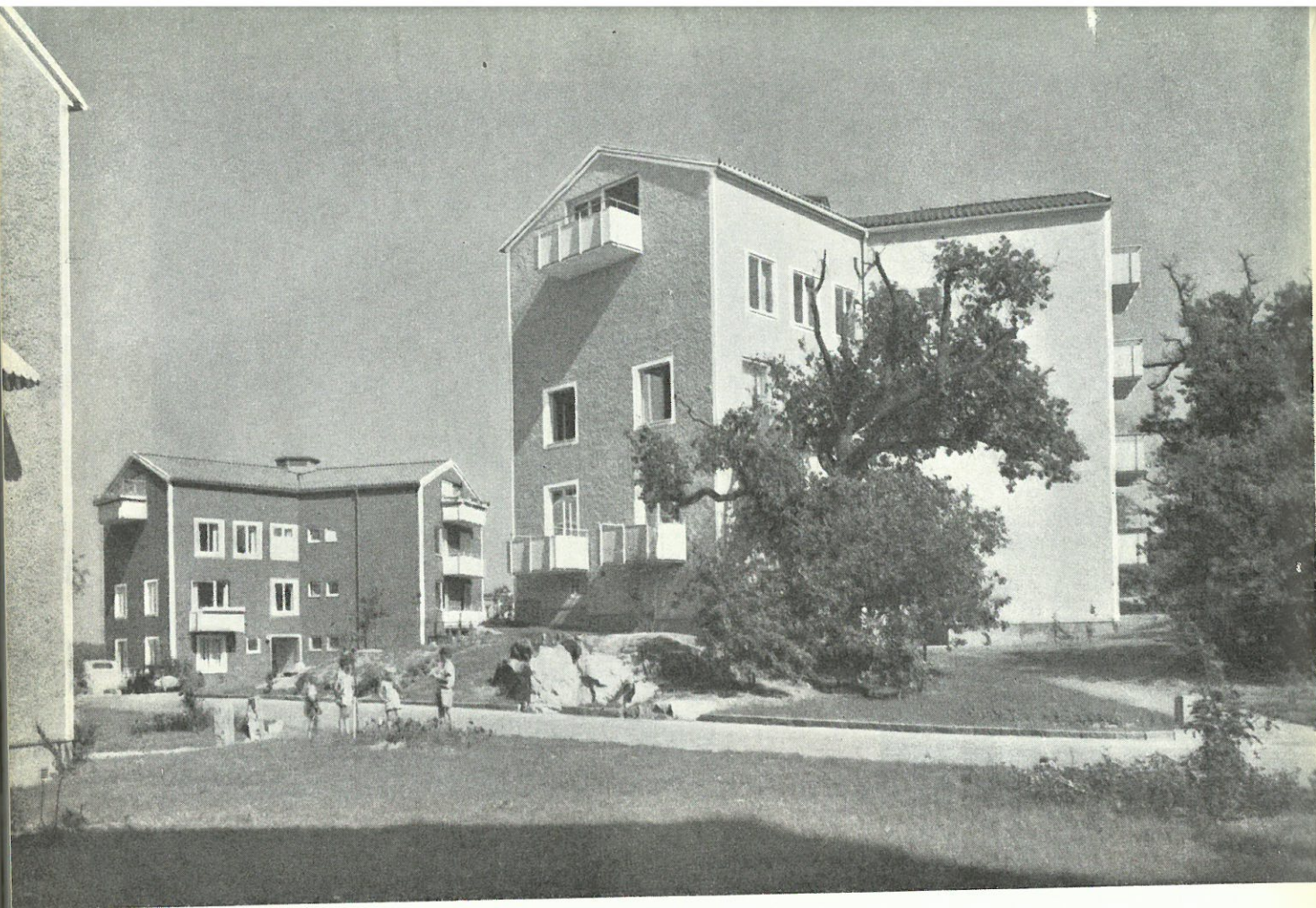
Elkonstruktör och entreprenör: ASEA. För trädgårdsanläggningarna i övre planet + 12 svarar trädgårdsarkitekt Sven Hermelin med arkitekt P. A. Friberg som medhjälpare. Anläggningarna på nedre terrassplanet + 9,00 i samband med Olle Engkvists kontor samt vinterträdgården på + 5,25 har utförts av trädgårdsarkitekterna R. Anjou och W. Bauer.

Arkitekter för anläggningen äro undertecknade med följande medarbetare:
ingenjör Carl Segergren
» Lennart Bogstedt
» Per-Olof Edenberth
» Frederik Bjurström

Sven Backström
Leif Reinis

T. H.: Sydligaste gården med butiker i undervåning.

Forts. fr. sid. 379.

Huskropparna i bostadshusen har en bredd av 8,5 m och fasadmurarna är uppförda i 25 cm tjocka Ytong-block, som utvändigt spritputsats. Tegeltak. Ventilation genom fläkt över varje trappa.

Byggherre och byggmästare är Olle Engkvist.

Statisk konstruktör:

Civilingenjör K. G. Rosén och Å. Sandberg i Olle Engkvist Byggnads AB.

Värme- och sanitär konstruktör samt entreprenör:
AB Installatör.

Elkonstruktör och entreprenör: ASEA.

För trädgårdsanläggningarna i övre planet +12 svarar trädgårdsarkitekt Sven Hermelin med arkitekt P. Å. Friberg som medhjälpare.

Anläggningarna på nedre terrassplanet +9.00 i samband med Olle Engkvists kontor samt vinterträdgården på +5.25 har utförts av trädgårdsarkitekterna R. Anjou och W. Bauer.

Arkitekter för anläggningen äro undertecknade med följande medarbetare:

- ingenjör Carl Segergren
- » Lennart Bogestedt
- » Per-Olof Edenberth
- » Frederik Bjurström.

Sven Backström

Leif Reinius

T. h.: Sydligaste gården med butiker i undervåning.

NÅGRA RESULTAT AV BYGGSTANDARDISERINGENS ARBETE

DK 389.63:69

Är flertal standardiseringsuppgifter har sedan något tillbakabearbetats av Byggstandardiseringskontor. Av dessa har förslag till standard för raka trappor, ledstänger och trappräcken samt anvisningar för gångjärn utformats slutgiltigt. Dessa förslag fastställdes som svensk standard av Sveriges Standardiseringskommision i december 1947. Då gångjärnsanvisningarna innebär en kompromisslösning har dessa fått karaktären av provisorisk standard. Nedan lämnas några kommentarer till de fastställda normerna. Standardbladen kan icke beräknas vara färdigtryckta förrän i februari 1948. Distriktskontoren kommer, liksom för alla övriga standardpublikationer, att handhas av Sveriges Standardiseringskommision, Brunkebergstorg 12, Stockholm.

Byggstandardiseringen har även utarbetat två förslag till provisorisk standard för galler och ventiler samt spisar, vilka publiceras på sidorna 393 o. 394. Då det är av allmänt intresse att svensk standard blir så funktionsduglig som möjligt, värdar Byggstandardiseringen änyo till länsdets fackmän att inkomma med synpunkter på och kritik av förslagen.

Av Byggstandardiserings övriga arbetsuppgifter beräknas förslag till standard för köks- och garderobsinredningar, personhissar (schakt och dörrar) samt badkar, kanna publiceras för yttrande i februari 1948. Vidare pågår arbete med modul- och ritningsregler, murstenar av olika material, annan badrumsinredning än badkar, dörrlös m. m. Resultat av sistnämnda uppgifter beräknas kunna redovisas i form av förslag under första halvåret 1948.

Ake Ekelund

Yngve Sten

Gångjärn för dörrar och fönster av trä

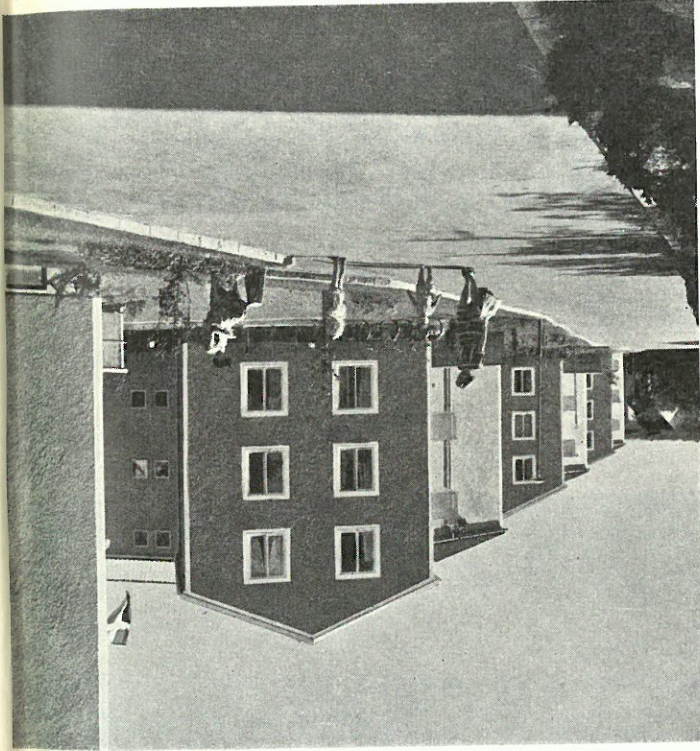
Fastställda provisoriska standard

SIS 600011, Gångjärn för dörrar och fönster av trä, är inte standard i egentlig mening utan snarare ett på omfattande utredningar grundat förslag till val av lämpliga gångjärn (för olika dörrar och fönster) bland nu i marknaden förekommande typer och dimensioner.

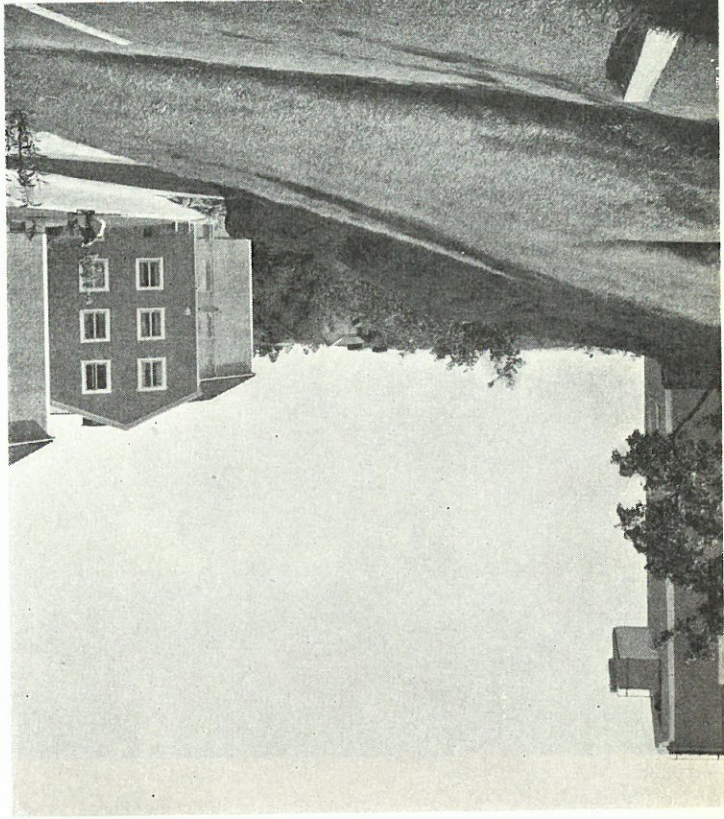
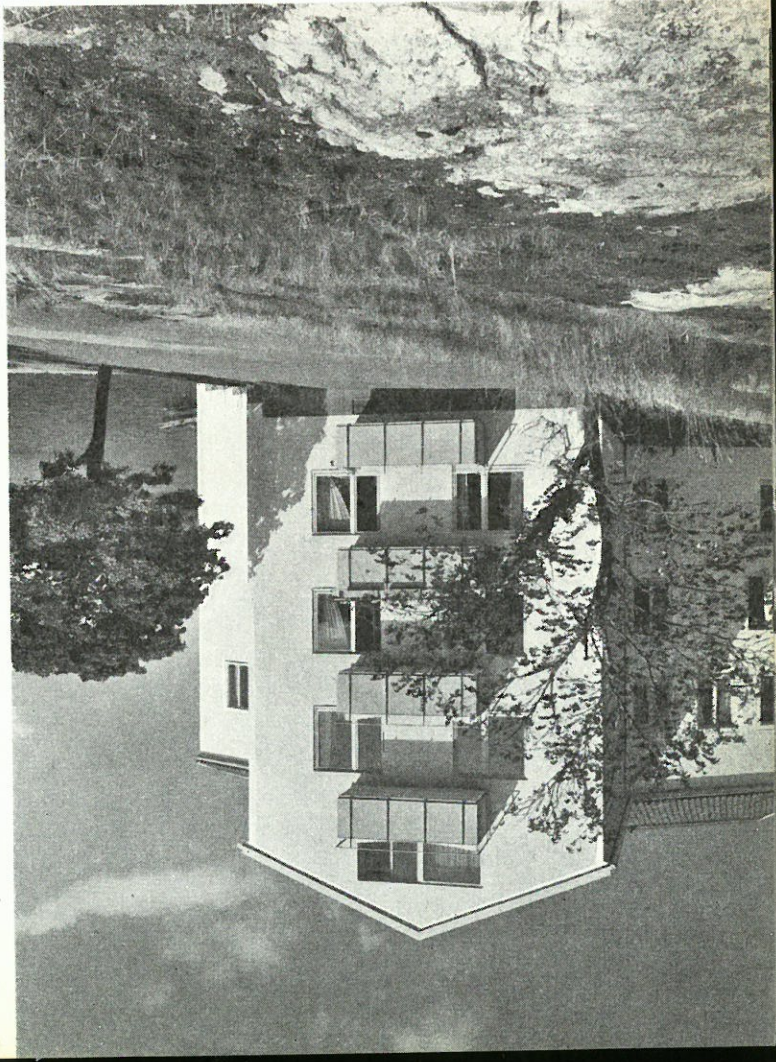
För att få ett begrepp om vad gångjärn av olika typer och dimensioner tal för påkänningar har vissa belastningsprov gjorts. En redogörelse för dessa prov fanns inför i tidskriften »Byggnadsindustrin» 1947 nr 19. Där beskrivs också i korthet en del andra utredningar, som föregått denna standard.

Standardförslag publicerades i samma tidskrift, nr 20, 1947.

Av de utförda undersökningarna vägar man dra den slutsatsen, att vissa nu förekommande gångjärnstyper — speciellt s. k. norska gångjärn, både plana och bockade — kan utformas på ett mer materialbesparande sätt. Likaså kunde i vissa fall en bättre anslutning till standardiserade och eljest vanliga dörrar och fönster vara önskvärd. Det finns emellertid på producentsidan för närvarande inga möjligheter till omkonstruktioner av större räckvidd. Därför har i föreliggande standard nu förekommande typer och dimensioner accepterats, och standarden ger anvisningar om vilka av dessa typer och dimensioner som är mest lämpliga för olika fall. Standarden tar givetvis

Kv. Akterspeeln: Anblickar av friliggande »sfärnhus» och gatubilder.

Som utredningsman har fungerat arkitekt H. Billman.

Många faktorer kan inverka på fastförmågan hos en utsträckning. I ovanstående figurer anges ut efter x-axeln inställningsdjup, dvs. det djup till vilket skruven spikades eller slogs in. Resten av skruven skruvades med mejsel. Ut efter y-axeln finner man uträgningskräften, dvs. den kraft (parallell med skruvens längdriktning), som behövs för att dra ut skruven.

Varje punkt på kurvorna anger medelvärdet av 4 bestämningar. I 1/2" skruvar placerades i 15 mm djupa hål, som i förväg borrats med en syl med 3 mm eggbredd. I 1" skruvarna placerades i 10 mm djupa hål borrade med samma syl. Skruvarna spikades och skruvades i furvirke av jämn kvalitet, uttaget ganska nära kärnan. Skruvarna drogs ur, så snart de spikats respektive skruvats in i full utsträckning.

En undersökning, som blev nödvändig att företa i svensk standard. I standardutförande men är även tillämplig på dörrar och fönster av trä, som inte alltför mycket skiljer sig från

